

ІНСТИТУТ
ЕКОНОМІЧНИХ ДОСЛІДЖЕНЬ
ТА ПОЛІТИЧНИХ КОНСУЛЬТАЦІЙ

Проект фінансується
Європейським Союзом

ДІАЛОГ ЗІ СПРИЯННЯ ТОРГІВЛІ

ЩОМІСЯЧНИЙ МОНІТОРИНГ СПРИЯННЯ ТОРГІВЛІ В УКРАЇНІ

*Період моніторингу:
11 квітня - 31 травня 2018 року*

*Випуск № 39,
червень 2018*

Шановні читачі!

Перед Вами випуск щомісячного моніторингу сприяння торгівлі в Україні, продукт проекту “Сприяння розвитку торгівлі за рахунок сприяння діалогу між представниками громадянського суспільства і органами державної влади (Діалог зі Сприяння Торгівлі)”. Ми прагнемо надати Вам найсвіжішу та найбільш актуальну інформацію стосовно процедур спрощення торгівлі. Тому для нас дуже важлива Ваша думка, відгуки та побажання щодо комунікаційних зв'язків та методів надання інформації на адресу: tfd@ier.kiev.ua

Зміст

Нормативно-правові акти, що набрали чинності.....	4
Підтвердження відповідності екологічним нормам імпортованих автомобілів буде відбуватися під час їх реєстрації	4
Проекти нормативно-правових актів.....	5
Уряд подав до Верховної Ради зміни до порядку роботи ЕКА	5
Пропонується підвищити експортне мито на живу худобу	6
Мінфін пропонує зміни до процедури переміщення товарів через митний кордон	7
ДФС хоче вдосконалити порядок перетину державного кордону	8
Новини.....	9
Уряд оновив перелік товарів походженням із РФ, що заборонені до ввезення в Україну.....	9
Міжвідомча комісія з міжнародної торгівлі ухвалила низку рішень стосовно імпорту окремих товарів в Україну.....	9
Україна та Ізраїль завершили черговий етап підготовки Угоди про вільну торгівлю	10
США призупинили дію торговельних преференцій для частини українських товарів	10
На Львівщині презентували Центр підтримки експорту	11

НОРМАТИВНО-ПРАВОВІ АКТИ, ЩО НАБРАЛИ ЧИННОСТІ

Підтвердження відповідності екологічним нормам імпортованих автомобілів буде відбуватися під час їх реєстрації

23 травня 2018 року набрав чинності Закон України № 2301 від 27 лютого 2018 року “Про внесення змін до Закону України “Про деякі питання ввезення на митну територію України та реєстрації транспортних засобів”.

Згідно з новою редакцією закону слова “пропуск на митну територію України” замінено словами “митне оформлення”, що дозволяє імпортерам транспортних засобів надавати сертифікат відповідності вже при реєстрації транспортного засобу, а не митного оформлення при імпорті. Таким чином, ці зміни не звільняють імпортерів від необхідності дотримання екологічного рівня “ЄВРО-5” щодо автомобілів, які імпортуються в Україну, але дозволяють пройти митне оформлення без відповідного сертифіката, що спрощує проходження митних процедур. Раніше для проходження митного оформлення транспортного засобу вимагався сертифікат на його відповідність екологічним нормам.

Водночас, законом також урегульовано проблему ввезення на митну територію України та здійснення державної реєстрації автомобілів швидкої медичної

допомоги, наданих українським лікарням іншими державами як гуманітарна допомога, що не відповідають екологічному рівню “ЄВРО-5”. Згідно зі старою редакцією закону від дотримання екологічних вимог звільнялися лише транспортні засоби, що ввозилися на митну територію України тимчасово, з метою транзиту та при переселенні громадян на постійне місце проживання до України. Відповідно до внесених змін перелік транспортних засобів, на які не поширюються вимоги закону, доповнено автомобілями швидкої медичної допомоги та транспортними засобами спеціального призначення – пересувними медичними клініками, визнаними гуманітарною допомогою відповідно до Закону України “Про гуманітарну допомогу”. Це дозволить вирішити питання транспортного забезпечення центрів екстреної медичної допомоги.

У цілому, закон спрощує проходження митних процедур при ввезенні в Україну транспортних засобів та усуває існуюче дублювання при їх перевірці на відповідність екологічним нормам.

Джерело:

<http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/2301-19>

Уряд подав до Верховної Ради зміни до порядку роботи ЕКА

Проект Закону “Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо забезпечення ефективного функціонування Експортно-кредитного агентства” реєстр. № 8318 від 23 квітня 2018 року

Ініціатор: Кабінет Міністрів України

Метою законопроекту є внесення змін до Закону України № 1792 від 20 грудня 2016 року “Про забезпечення масштабної експансії експорту товарів (робіт, послуг) українського походження шляхом страхування, гарантування та здешевлення кредитування експорту” для підвищення ефективності роботи Експортно-кредитного агентства та усунення низки недоліків, виявлених Мінекономрозвитку та експертами, у т. ч. представниками Інституту економічних досліджень та політичних консультацій (ІЕД), в ухваленому тексті Закону.

Законопроект, зокрема, дозволить усунути ризики неконтрольованого навантаження на державний бюджет, розширити сферу підтримки українського експорту шляхом включення більш широкого переліку товарів, усунути протиріччя із нормами Закону України “Про акціонерні товариства” та привести у відповідність до положень Закону України “Про управління об’єктами державної власності” тощо.

Законопроектом, зокрема, пропонується:

Привести визначення термінів у статті 1 у відповідність до Директиви ЄС 98/29 від 7 травня 1998 року про гармонізацію основних положень щодо страхування експортних кредитів за транзакціями із середньостроковим та довгостроковим покриттям.

Залишити тільки один вид державної допомоги – державні гарантії для забезпечення виконання боргових зобов’язань ЕКА.

Видалити такий інструмент як сек’юритизаційна гарантія, оскільки таке визначення відсутнє в чинному законодавстві України.

Уточнити можливість страхування інвестицій тільки від некомерційних ризиків на основі загальносвітової практики.

Розширити сфери підтримки українського експорту.

Привести у відповідність до норм Закону України “Про управління об’єктами державної власності” положення Закону щодо корпоративного управління ЕКА.

Передати право ініціювати передачу функцій іншим установам від наглядової ради до правління ЕКА, але залишити обов’язкове погодження цих заходів наглядовою радою.

З метою створення можливості забезпечення контролю за використанням коштів ЕКА, наданих державними та приватними інвесторами, передбачається впровадити незалежний і прозорий облік відповідних цільових внесків та донорської допомоги.

Через існування ризику втрати впливу держави на ЕКА пропонується 50% статутного капіталу плюс 1 акція передати в державну власність, що не підлягає приватизації.

Пропонується передбачити право Кабінету Міністрів України визначити орган, що здійснюватиме нагляд за фінансовою діяльністю ЕКА.

У цілому, ці зміни мають сприяти кращому функціонуванню ЕКА, забезпечити його інституційну спроможність, усунути існуючі протиріччя та прогалини в чинній редакції Закону, а отже сприяти скорішому створенню та ефективному функціонуванню ЕКА.

Джерело: <https://bit.ly/2spJIFN>

Пропонується підвищити експортне мито на живу худобу

Проект Закону України реєстр. № 8283 від 18 квітня 2018 року “Про внесення змін до Закону України “Про вивізне (експортне) мито на живу худобу та шкіряну сировину (щодо врегулювання ставок вивізного (експортного) мита на велику рогату худобу)”

Ініціатор: Народні депутати України

Дата реєстрації: 18 квітня 2018 року

Законопроект пропонується внести зміни до Закону України “Про вивізне (експортне) мито на живу худобу та шкіряну сировину”, встановивши ставку мита на експорт живої великої рогатої худоби свійських видів у розмірі 20%.

Зі вступом до СОТ Україна взяла зобов'язання в частині регулювання митних бар'єрів, у т. ч. щодо рівня експортних мит на живу худобу та шкірсировину. Відповідно до згаданого закону ставки експортного мита на живу велику рогату худобу свійських видів, крім чистопородних (чистокровних) племінних тварин, з 1 січня 2009 року щорічно зменшувалися з 50% до 10 %, і з 2016 року зафіксовані на рівні 10%.

Автори законопроекту аргументують позицію щодо необхідності збільшення експортного мита на живу

худобу зменшенням в Україні поголів'я великої рогатої худоби протягом останніх 4 років. Саме для вирішення проблеми дефіциту сировини пропонується тимчасово закріпити ставки експортного мита на живу ВРХ на рівні 2014 року в розмірі 20% для обмеження експорту сировини. Водночас, у проекті не вказується термін тимчасового застосування цих змін.

Запропоновані норми прямо порушують взяті Україною зобов'язання в рамках вступу до СОТ і можуть мати наслідком ініціювання зацікавленими країнами розгляду дій України Органом з урегулювання суперечок СОТ. Нагадаємо, що за 10 років членства в СОТ Україна прогнала одну з чотирьох торговельних суперечок, що стосувалися неправомірного застосування обмежувальних заходів у торгівлі (інші три поки не вирішені). Ще в одному випадку Україна погодилася на скасування обмежень після проведених консультацій.

Інший аспект цієї ініціативи – якою буде реакція тих, хто вирощує худобу на експорт. У 2017 році загальна кількість експортованої великої рогатої худоби – 88 тис. голів, що складає приблизно 2,5% загального поголів'я. Експортні надходження склали близько 38 млн. доларів США. Оскільки худоба - це відновлюваний ресурс, зростання доходів створює стимули для збільшення виробництва, тоді як збільшення оподаткування, а вивізне мито є податком на експорт, створює зворотні стимули – і надалі зменшувати поголів'я. Отже, нова законодавча ініціатива може призвести до подальшого зниження поголів'я та подорожчання сировини в країні, тобто мета - прямо протилежна задекларованій.

Джерело: <https://bit.ly/2Lispxi>

Мінфін пропонує зміни до процедури переміщення товарів через митний кордон

Проект постанови Кабінету Міністрів України «Про внесення змін та визнання такими, що втратили чинність, деяких постанов Кабінету Міністрів України»

Ініціатор: Міністерство фінансів України

Дата оприлюднення: 8 травня 2018 року

Проект розроблено з метою вдосконалення заходів нетарифного регулювання зовнішньоекономічної діяльності.

Проект акта спрямований на дерегуляцію дозвільних процедур для громадян та бізнесу, зокрема в частині відмови від обов'язкової сертифікації під час переміщення товарів через митний кордон України, а також від необхідності отримання громадянами індивідуальної ліцензії на вивезення за межі України банківських металів.

Крім цього, проект передбачає:

- створення правового підґрунтя для можливості здійснення Держпродспоживслужбою контролю за

дотриманням законодавства про харчові продукти, корми, побічні продукти тваринного походження, здоров'я та благополуччя тварин, у тому числі шляхом застосування Порядку інформаційного обміну між органами доходів і зборів, іншими державними органами та підприємствами за принципом «єдиного вікна» із використанням електронних засобів передачі інформації;

- удосконалення процедури застосування попередніх митних декларацій (типу ЕА) у разі використання системи «єдиного вікна» шляхом надання можливості суб'єктам ЗЕД вносити до системи та коригувати орієнтовні дату та час можливого огляду (інспектування) товарів у пункті пропуску;

- надання можливості перегляду уповноваженими посадовими особами електронних повідомлень із відомостями про товари та здійснення заходів державного контролю до прибуття товарів на митну територію України;

- зобов'язання контролюючих органів вносити електронні відмітки про здійснення державних видів контролю в найкоротший можливий термін, але не більше ніж 30 хвилин із моменту його завершення;

- перегляд переліку підконтрольних товарів у зв'язку з набранням чинності Законом № 2042 (виключення харчових продуктів, кормів та побічних продуктів тваринного походження, сіна та соломи, медичних виробів, лікарських засобів, зареєстрованих в Україні, із переліку товарів, на які розповсюджуються ветеринарно-санітарний та санітарно-епідеміологічний види державного контролю);

- спрощення процедури здійснення фітосанітарного контролю дерев'яного пакувального матеріалу (палет, ящиків тощо), якщо товари, що вивозяться, не є об'єктами регулювання або країна-імпортер не вимагає супроводження об'єктів регулювання фітосанітарними документами під час експорту та реекспорту з України;

- удосконалення процедури здійснення державного

НОВИНИ

контролю у сфері безпеки та окремих показників якості харчових продуктів шляхом створення електронних ветеринарних документів на ввезення та/або загальних документів на ввезення;

- скорочення переліку документів/відомостей, необхідних для здійснення органами доходів і зборів попереднього документального контролю харчових продуктів під час їх ввезення на митну територію України, крім транзиту тощо;

- уточнення переліку документів, що подаються автомобільними перевізниками в разі перевезення небезпечних вантажів;

- запровадження алгоритму дій у разі тимчасового виходу з ладу комплексів автоматизованого контролю за переміщенням радіоактивних речовин та ядерних матеріалів.

Наведені зміни вдосконалять функціонування режиму «єдиного вікна» на митниці. Водночас, необхідність їх внесення вказує на недосконалість запровадженої системи і відсутність комплексного та системного підходу при впровадженні новацій на митниці.

Джерело: <https://bit.ly/2rzi5JJ>

ДФС хоче вдосконалити порядок перетину державного кордону

Проект постанови Кабінету Міністрів України «Про внесення змін до постанови Кабінету Міністрів України» від 21 травня 2012 р. № 451

Ініціатор: Державна фіскальна служба України

Дата оприлюднення: 17 травня 2018 року

Проект постанови розроблено з метою вдосконалення пропуску через державний кордон осіб, транспортних засобів, перевізників і товарів; скорочення часу проходження контрольних процедур для тих, хто подорожує, в автомобільних пунктах пропуску; зменшення впливу людського фактора під час проведення прикордонного та митного контролю в пунктах пропуску.

Основною ідеєю проекту є внесення змін до типової технологічної схеми пропуску через державний кордон, затвердженої зазначеною постановою. Зокрема, пропонується дозволити зміну послідовності здійснення прикордонного та митного контролю. Таким чином, різні види контролю можуть здійснюватися одночасно, що в кожному окремому випадку визначається технологічною схемою пропуску осіб, транспортних засобів та вантажів через державний кордон.

Наведені зміни сприятимуть скороченню часу проходження контрольних процедур для тих, хто подорожує, в автомобільних пунктах пропуску; усунуть дублювання під час внесення інформації до баз даних Держприкордонслужби та ДФС і забезпечать обмін цією інформацією, а також мінімізують вплив людського фактора під час проведення контрольних процедур.

Джерело: <https://bit.ly/2xkDKEF>

Уряд оновив перелік товарів походженням із РФ, що заборонені до ввезення в Україну

23 травня Кабінет Міністрів України прийняв рішення про заборону ввезення на територію України шиферу (листів азбестоцементних гофрованих), а також суміші нітрату амонію з карбонатом кальцію із вмістом азоту не більш як 28 мас. % походженням із Російської Федерації.

Рішення прийнято у відповідь на дискримінаційні та ворожі дії щодо України з боку держави-агресора відповідно до рішення Міжвідомчої комісії з міжнародної торгівлі.

Очікується, що такий захід поліпшить становище українських виробників, збереже робочі місця, зменшить соціальну напругу в регіонах, збільшить надходження до бюджету від оподаткування обсягів власного виробництва.

Постанова набирає чинності через 10 днів із дня її опублікування. Станом на 29 травня 2018 року текст відповідного документа на Урядовому порталі відсутній.

Джерело: <https://bit.ly/2GZQZk6>

Міжвідомча комісія з міжнародної торгівлі ухвалила низку рішень стосовно імпорту окремих товарів в Україну

20 квітня 2018 року відбулося засідання Міжвідомчої

комісії з міжнародної торгівлі (МКМТ), на якому розглядалися питання захисту українського ринку від зростаючого та недобросовісного імпорту. Було ухвалено декілька рішень.

Щодо імпорту в Україну бензину та дизельного палива МКМТ ухвалила рішення про недоцільність порушення спеціального розслідування, з огляду на відсутність різкого та непередбачуваного зростання імпорту в Україну окремих продуктів переробки нафтової сировини.

Щодо імпорту корків гумових та скляної тари ухвалено рішення про порушення антидемпінгового розслідування щодо імпорту в Україну гумових корків медичного призначення походженням із Республіки Польща та Китайської Народної Республіки.

Також вирішено провести перегляд чинних антидемпінгових заходів щодо імпорту в Україну скляної тари медичного призначення місткістю до 0,15 л походженням із Російської Федерації у зв'язку із закінченням строку їх застосування.

Щодо імпорту арматури та сірчаної кислоти МКМТ своїм рішенням уточнила опис арматури та катанки походженням із Російської Федерації, до яких мають застосовуватися остаточні антидемпінгові заходи.

Також продовжено строк проведення спеціального розслідування щодо імпорту в Україну кислоти сірчаної та олеуму, незалежно від країни походження та експорту до 330 днів.

Джерело: <https://bit.ly/2slqXC5>

Україна та Ізраїль завершили черговий етап підготовки Угоди про вільну торгівлю

26 квітня 2018 року головами української та ізраїльської делегацій парафоровано текст Угоди про вільну торгівлю між Кабінетом Міністрів України та Урядом Держави Ізраїль. Це є черговим кроком на шляху до її підписання та ратифікації.

28 березня 2018 року переговори про укладення Угоди про вільну торгівлю з Ізраїлем було завершено.

Угода сприятиме розвитку промисловості та переробного виробництва в Україні завдяки співпраці та кооперації українських та ізраїльських підприємств. Її положення сприятимуть конкурентоспроможності української продукції на ізраїльському ринку завдяки зменшеним або скасованим ввізним митам. Також взаємній торгівлі мають сприяти домовленості щодо спрощення митних процедур, а також можливість у перспективі застосовувати положення Конвенції Пан-Євро-Мед.

Джерело: <https://bit.ly/2GdMBIX>

США призупинили дію торговельних преференцій для частини українських товарів

26 квітня 2018 року Офіс торговельного представника США призупинив для частини українських товарів дію Генералізованої системи преференцій, яка дає можливість безмитного ввезення на територію США понад 3 500 видів товарів з України. Під дію обмеження потрапили 155 видів товарів, зокрема деякі продукти харчової, легкої, деревообробної промисловості, машинобудування, деякі електроприлади. Обсяг українського експорту в США, за підсумками 2017 року, склав 800 млн. доларів США. При цьому, під дію Генералізованої системи преференцій підпадало менше 10% цього обсягу, у які входять всі 3,5 тис. найменувань товарів, що можуть експортуватися в США безмитно. Найбільше постраждати від запроваджених обмежень можуть окремі українські підприємства, які експортують до США кондитерські вироби та шоколад.

Із повним переліком товарних груп, які з 26 квітня не користуються правом безмитного ввезення на територію США, можна ознайомитись за посиланням: <http://bit.ly/2HUpPfc>

Позбавленням торгових пільг США карають, у т. ч., за недостатньо успішну боротьбу з порушенням прав інтелектуальної власності. Наведені заходи пов'язують із законопроектом № 7466,

НОВИНИ

розробленим Мінекономрозвитку, який на той час знаходився у Верховній Раді України, а вже 15 травня 2018 року був оперативно підтриманий Верховною Радою України в цілому. Закон передбачає встановлення системи колективного управління майновими правами у сфері авторського та суміжних прав.

Джерела: <https://goo.gl/n94kay>.

<https://bit.ly/2xkDkEF>

На Львівщині презентували Центр підтримки експорту

У Львівській області відкрився Центр підтримки експорту, основним завданням якого стане сприяння виходу підприємств Львівщини на зовнішні ринки. Центр підтримки експорту діятиме як складова мережі Центрів підтримки експорту Торгово-промислової палати (ТПП) України, до якої входять Координаційний центр підтримки експорту ТПП України, Гаряча лінія з питань експорту до ЄС ТПП України та регіональні Центри підтримки експорту.

Серед функцій Центру надання консультацій для здійснення експорту до країн ЄС, сертифікати походження та здійснення експертизи, підтримка на світових ринках, міжнародні виставки та форуми,

ділові місії, тренінги та семінари, видання для експортерів, співпраця з Комітетом із питань зовнішньоекономічної діяльності при Львівській ТПП, співпраця з мережею партнерів, підтримка пошуку партнерів для українських компаній у «Європейській мережі підприємств» (Enterprise Europe Network).

Серед ключових напрямків роботи Центру буде надання послуг і консультацій, а також навчання, до якого будуть залучатися кращі тренери та експерти. Важливим напрямком також є просування українських товарів через пошук партнерів, клієнтів, дистриб'юторів, покупців за кордоном.

Центр підтримки експорту Львівської ТПП працює за адресою: м. Львів, Стрийський парк, 14. Перша консультація є безкоштовною.

<https://lcci.com.ua/centr-pidtrymky-eksportu/>

Щомісячний моніторинг сприяння торгівлі в Україні підготовлено в рамках проекту **“Діалог зі сприяння торгівлі”**, який реалізує Інститут економічних досліджень та політичних консультацій за фінансової підтримки Європейського Союзу.

Номер проекту: ENPI/2013/ 333-433.

Проект спрямований на зміцнення потенціалу бізнес-асоціацій і НУО щодо визначення і сприяння реалізації заходів політики зі сприяння розвитку торгівлі, створюючи цим самим підґрунтя для успішної інтеграції України в світову економіку взагалі і подальшу інтеграцію в ЄС зокрема.

Завдання Проекту:

- Покращення потенціалу бізнес-асоціацій і НУО щодо визначення адміністративних і регуляторних заходів, які спрямовані на сприяння розвитку торгівлі, здійснення моніторингу та оцінки прогресу їхнього виконання, а також пропагування змін, що створюють комфортні для ведення бізнесу умови;
- Сприяння політичному діалогу між бізнес-асоціаціями / НУО і органами державної влади, спрямованому на реалізацію заходів політики сприяння розвитку торгівлі;
- Зменшення торгових витрат в Україні.

Основні результати проекту:

- Зміцнений потенціал бізнес-асоціацій і НУО щодо визначення адміністративних і регуляторних заходів, які спрямовані на сприяння розвитку торгівлі, здійснення моніторингу та оцінки процесу їхнього виконання, а також інформаційно-пропагандистська робота щодо змін (вимірюються за кількістю інформаційно-пропагандистських кампаній, переваг політики, осіб, що пройшли навчання);
- Розроблений стандартизований інструмент МіО ходу виконання заходів з сприяння розвитку торгівлі; проведено чотири етапи МіО, включаючи опитування 1200 фірм в рамках одного етапу;
- Більше залучення бізнес-асоціацій, НУО до діалогу з органами державної влади стосовно заходів з сприяння розвитку торгівлі (визначається за перевагами політики, охопленням дебатів / слухань, участю в роботі громадських рад);
- Зменшення торгових витрат, що стимулює розвиток міжнародної торгівлі (оцінюється за субіндексом **“Doing Business”**, Індексом логістичної ефективності).

Термін виконання: Квітень 2014 р. – грудень 2018 р.

Застереження

Щомісячний моніторинг сприяння торгівлі в Україні, підготовлений Інститутом економічних досліджень та політичних консультацій в рамках проекту **“Діалог зі Сприяння Торгівлі”** за фінансової підтримки Європейського Союзу, має виключно інформаційний характер. Хоча ми доклали самих ґрунтовних зусиль для підготовки якомога точнішої публікації, ми не беремо на себе жодної відповідальності за можливі помилки. Інститут не несе зобов'язань за будь-які збитки чи інші проблеми, які виникли прямо чи опосередковано через використання будь-якої частини цієї публікації. В разі використання обов'язковим є посилання на Інститут економічних досліджень та політичних консультацій.